

PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
TOMASZ CHRÓSTNY

Warszawa, 4 stycznia 2021 r.

DIH-1.709.49.2020.AWS

DECYZJA DIH-1/30/2020

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 256), art. 1 ust. 3, art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1706), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów - po rozpatrzeniu odwołania przedsiębiorcy Aleksandra Waśko prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą: PPHU „ALWA”, Aleksander Waśko, Przedsiębiorstwo Produkcyjne Handlowo Usługowe ... w Michałowie, od decyzji nr 45 Podlaskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Białymstoku z dnia 12 listopada 2020 r. (nr akt kontroli: NU.8361.35.2020.RPK), którą ww. przedsiębiorcy wymierzono, w oparciu o art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 178), karę pieniężną w wysokości 1.000 zł (słownie: jeden tysiąc złotych), z tytułu niewykonania obowiązków, o których mowa w art. 4 tej ustawy - **utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.**

UZASADNIENIE

Pismem z dnia 27 sierpnia 2020 r. (nr NU.8360.1.13.2020), na podstawie art. 48 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (t. j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1292 z późn. zm.), zwanej dalej „*Prawem przedsiębiorców*”, Podlaski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej w Białymstoku, zwany dalej również „*Podlaskim WIIH*”, zawiadomił ww. przedsiębiorcę, zwanego dalej również „*stroną*”, o zamiarze przeprowadzenia kontroli w zakresie prawidłowości przestrzegania przepisów o cenach towarów i usług. Przedmiotowe pismo strona odebrała w dniu 3 września 2020 r.

W toku kontroli przeprowadzonej w dniach 21-23 września 2020 r. przez inspektorów reprezentujących Podlaskiego WIIH, w sklepie spożywczym ... w Białowieży należącym do strony, sprawdzono m. in. przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 9 maja 2014 r.

o informowaniu o cenach towarów i usług (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 178), zwanej dalej „ustawą o informowaniu o cenach” w odniesieniu do 170 wybranych rodzajów produktów, oferowanych do sprzedaży kupującym, stwierdzając m. in., że przy 51 rodzajach produktów przedsiębiorca nie dopełnił obowiązku wynikającego z art. 4 ust. 1 ww. ustawy, tj. nie uwidocznili:

➤ **cen i cen jednostkowych** przy 21 następujących asortymentach towarów:

1. Chrupki orzechowe Przysnacki 150 g;
2. Chipsy łagodna papryka Przysnacki 135 g;
3. Chipsy ziemniaczane o smaku zielonej cebulki Lays 60 g;
4. Barszcz czerwony z majerankiem Amino 66 g;
5. Grochówka z boczkiem i majerankiem Amino 66 g;
6. Gulaszowa z wieprzowiną i papryką Amino 59 g;
7. Wafel Prince Polo mleczne XXL 50 g;
8. Wafel Prince Polo Classic XXL 50 g;
9. Batonik Milky Way 21,5 g;
10. Olej Mazowiecki Mosso 900 ml;
11. Piwo bezalkoholowe Lech 500 ml;
12. Sok Kubuś banan-marchew-jabłko 300 ml;
13. Jogurt naturalny gęsty Bakoma 430 g;
14. Jogurt grecki Bakoma 440 g;
15. Kefir naturalny Bakoma 390 g;
16. Jogurt truskawkowy Twist Bakoma 250 g;
17. Napój niegazowany OSHEE Vitamin Water 0,75 l;
18. Napój niegazowany Nestea Lemon 0,75 l;
19. Napój Predator Energy 250 ml;
20. Baton Mars 51 g;
21. Baton 3 Bit 46 g;

➤ **cenę** przy 1 asortymencie produktu spożywczego - soku pomarańczowym Dzień i Noc Mix S.A 1 l;

➤ **cen jednostkowych** przy 29 asortymentach produktów, tj.:

1. Paluszki słone Lajkonik 300 g;
2. Ciastka deserowe Łakotki 168 g;
3. Delicja szampańskie malinowe 147 g;

4. Kawa Tchibo Family 275 g;
5. Majonez napoleoński Mosso 750 g;
6. Ciastka Pieguski Milka 135 g;
7. Napój niegazowany Fuzetea 500 ml;
8. Jogurt waniliowy Twist Bakoma 400 g;
9. Sok Bobo Frut jabłko-marchewka 300 ml;
10. Woda gazowana Kropla Beskidu 1,5 l;
11. Napój Powerade Zero 0,5 l;
12. Piwo Warka Radler truskawka 0,0% 0,5 l;
13. Napój gazowany Coca-Cola 0,5 l;
14. Napój gazowany Kinley Virgin Mojito 0,5 l;
15. Napój gazowany Fanta 200 g;
16. Woda gazowana Kropla Beskidu 500 ml;
17. Napój gazowany Pepsi 330 ml;
18. Napój gazowany 7 up 0,5 l;
19. Napój Tymbark jabłko-mięta 0,5 l;
20. Napój gazowany Mirinda 0,5 l;
21. Napój Tymbark jabłko-wiśnia 250 ml;
22. Sok 100% jabłkowy Tymbark 300 ml;
23. Jogurt Bio z morelami Bakoma 140 g;
24. Woda mineralna gazowana Jurajska 1,5 l;
25. Woda mineralna niegazowana z brzoskwiniowym smakiem Jurajska 1,5 l;
26. Woda mineralna gazowana z cytrynowym smakiem Jurajska 1,5 l;
27. Napój gazowany Fanta Shokata 0,5 l;
28. Napój niegazowany Fuzetea czarna herbata i hibiskus 1,5 l;
29. Napój MPower Energy drink 500 ml.

Ujawnione w toku kontroli nieprawidłowości w zakresie braku cen i cen jednostkowych dały podstawę do przyjęcia, iż została naruszona dyspozycja zawarta w art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach.

Powyższe ustalenia udokumentowano w protokole kontroli (nr akt kontroli: NU.8361.35.2020), w tym w załączniku nr 1 do tego protokołu zawierającego wykaz produktów, w odniesieniu do których ujawniono nieprawidłowości. Do niniejszego protokołu strona nie wniosła uwag w przewidzianym ustawowo terminie.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, pismem z dnia 8 października 2020 r. (znak sprawy: NU.8361.35.2020.RPK) Podlaski WIIH poinformował ww. przedsiębiorcę o wszczęciu postępowania administracyjnego w przedmiocie nałożenia, na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, kary pieniężnej z tytułu niedopełnienia obowiązków wynikających z art. 4 ust. 1 tejże ustawy. W piśmie tym, stosownie do wymogów art. 10 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 256) zwanej dalej „Kpa”, strona została pouczone również o przysługującym jej prawie do wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów w terminie 7 dni od daty doręczenia pisma. Jednocześnie, w ww. piśmie Podlaski WIIH wezwał przedsiębiorcę do przekazania informacji o wielkości obrotów i przychodu osiągniętego w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary pieniężnej.

Niniejsze pismo zostało wysłane za pośrednictwem operatora pocztowego Poczty Polskiej (w dniu 8 października 2020 r.) na adres widniejący we wpisie Centralnej Ewidencji i informacji o Działalności Gospodarczej jako siedziba podmiotu oraz adres do doręczeń, tj.:... . W dniu 27 października 2020 r. operator pocztowy dokonał zwrotu pisma do organu, gdyż adresat nie podjął przesyłki w terminie. Należy przy tym dodać, iż ww. pismo, pomimo dwukrotnego awizowania w dniach: 12 i 20 października 2020 r. nie zostało odebrane przez stronę i następnie zwrócone do nadawcy. W związku z niemożnością doręczenia pisma, stosownie do art. 44 § 1 i 4 Kpa doręczenie zostało uznane za dokonane z upływem ostatniego dnia 14-dniowego okresu, w trakcie którego operator pocztowy przechował pismo w swojej placówce pocztowej, a pismo pozostawiono w aktach sprawy (tzw. fikcja doręczenia).

W związku z niepodjęciem przesyłki strona nie skorzystała z przysługujących jej uprawnień w kwestii wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów w terminie 7 dni. Przedsiębiorca nie dostarczył również informacji na temat wielkości obrotu osiągniętego w 2019 roku.

Po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego Podlaski WIIH decyzją nr 45 z dnia 12 listopada 2020 r. (nr akt sprawy: NU.8361.35.2020.RPK), nałożył na ww. przedsiębiorcę karę pieniężną w wysokości 1.000 zł (słownie: jeden tysiąc złotych) na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach z tytułu niedopełnienia obowiązków wynikających z art. 4 ust. 1 tejże ustawy, polegających na niewidocznieniu: cen i cen jednostkowych w przypadku 21 rodzajów towarów, ceny przy 1 asortymencie produktu oraz cen jednostkowych w odniesieniu do 29 rodzajów produktów - oferowanych do sprzedaży w sklepie spożywczym w Białowieży ..., należącym do strony. Niniejsze pismo strona odebrała w dniu 13 listopada 2020 r.

W dniu 23 listopada 2020 r. strona, za pośrednictwem Podlaskiego WIIH, złożyła do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwanego dalej również „Prezesem UOKiK”, odwołanie od ww. decyzji, wnosząc o umorzenie kary oraz udzielenie pouczenia. W uzasadnieniu przedsiębiorca wskazał, iż nie mógł „ustosunkować się” do pisma zawiadamiającego o wszczęciu postępowania administracyjnego, którego nie odebrał, gdyż przez okres 3 tygodni przebywał w sklepie w Białowieży, a nie pod adresem wskazanym do

korespondencji (tj. w Michałowie) i zastępował pracownicę przebywającą wówczas na urlopie macierzyńskim. Nadmienił, iż w trakcie kontroli miał „pecha”, ponieważ w dniu kontroli odbywała się również największa dostawa towaru, a po wyłożeniu produktów nie zdążył z wyeksponowaniem cen. W odwołaniu strona odniosła się do bardzo trudnej sytuacji finansowej, w jakiej się obecnie znajduje, która jest spowodowana pandemią koronawirusa. Odwołujący wskazał ponadto, iż niewielki sklep który prowadzi jest jego jedynym źródłem utrzymania i jako właściciel „nie ma obrotów” z tytułu jego prowadzenia, lecz ponosi koszty. Utrzymywał również, iż „tak wysoka” kara pieniężna którą ma do uregulowania przyczyni się znacznie do pogorszenia jego trudnej sytuacji materialnej. Do odwołania przedsiębiorca załączył informację o dochodzie za 2019 r.

Mając na uwadze powyższe, pismem z dnia 8 grudnia 2020 r. Prezes UOKiK zawiadomił przedsiębiorcę ... o wszczęciu postępowania administracyjnego w związku z wniesionym odwołaniem oraz poinformował, że przed wydaniem rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie stronie biorącej udział w postępowaniu administracyjnym przysługuje, na mocy art. 10 Kpa, prawo do zapoznania się z aktami sprawy, a także wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań.

Strona skorzystała z przysługujących jej uprawnień i w dniu 16 grudnia 2020 r. udzieliła telefonicznie odpowiedzi na ww. pismo Prezesa UOKiK z dnia 8 grudnia 2020 r., informując, że podtrzymuje swoje stanowisko zawarte w piśmie odwoławczym i wniosła o przychylne rozpatrzenie odwołania oraz poprzestanie na pouczeniu.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, w miejscu sprzedaży detalicznej i świadczenia usług uwidacznia się cenę oraz cenę jednostkową towaru (usługi) w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający porównanie cen.

W myśl § 3 rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 9 grudnia 2015 r. w sprawie uwidaczniania cen towarów i usług (Dz. U. z 2015 r. poz. 2121), cenę uwidacznia się w miejscu ogólnodostępnym i dobrze widocznym dla konsumentów, na danym towarze, bezpośrednio przy towarze lub w bliskości towaru, którego dotyczy. Cenę oraz cenę jednostkową uwidacznia się w szczególności:

- 1) na wywieszce;
- 2) w cenniku;
- 3) w katalogu;
- 4) na obwolucie;
- 5) w postaci nadruku lub napisu na towarze lub opakowaniu.

Natomiast zgodnie z § 4 ust. 1 ww. rozporządzenia, cena jednostkowa dotyczy odpowiednio ceny za:

- 1) litr lub metr sześcienny - dla towaru przeznaczonego do sprzedaży według objętości;
- 2) kilogram lub tonę - dla towaru przeznaczonego do sprzedaży według masy;
- 3) metr lub metr kwadratowy - dla towaru sprzedawanego według długości lub powierzchni;
- 4) sztukę - dla towaru przeznaczonego do sprzedaży na sztuki.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, jeżeli przedsiębiorca nie wykonuje obowiązków, o których mowa art. 4 ustawy o informowaniu o cenach, wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej nakłada na niego, w drodze decyzji, karę pieniężną do wysokości 20.000 zł.

Przepis ten, w sposób niewymagający dodatkowych założeń i wykładni, nakazuje wojewódzkiemu inspektorowi Inspekcji Handlowej wymierzyć karę pieniężną podmiotowi, który nie wykonuje obowiązku określonego w ww. przepisach, choćby naruszenie miało charakter jednostkowy, a w trakcie kontroli przystąpiono do wykonywania zaleceń inspektorów i na dzień wszczęcia postępowania wszystkie nieprawidłowości zostałyby wyeliminowane.

Dowiedzenie, że podmiot nie wykonał powyższego obowiązku powoduje konieczność nałożenia kary pieniężnej, która jest sankcją administracyjną. Jednocześnie, w myśl art. 6 ust. 3 ww. ustawy przy ustalaniu kary pieniężnej uwzględnia się stopień naruszenia obowiązków oraz dotychczasową działalność przedsiębiorcy, a także wielkość jego obrotów i przychodu.

W niniejszej sprawie, w toku kontroli przeprowadzonej u ww. przedsiębiorcy organ pierwszej instancji wykazał, że 51 asortymentów produktów na 170 skontrolowanych towarów nie posiadało uwidocznionych cen i cen jednostkowych, tzn. w przypadku 21 rodzajów towarów nie uwzględniono jednocześnie cen i cen jednostkowych, przy 1 rodzaju produktu nie podano ceny, a przy 29 rodzajach asortymentów nie zamieszczono cen jednostkowych (szczegółowy wykaz zakwestionowanych produktów podano wyżej).

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Podlaski WIH nałożył, w drodze decyzji, karę pieniężną w wysokości 1.000 zł na ww. przedsiębiorcę, który nie dopełnił powyższego obowiązku wynikającego z art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach.

Po przeanalizowaniu całokształtu materiału dowodowego, w szczególności protokołu kontroli (nr akt kontroli: NU.8361.35.2020) oraz załącznika nr 1 zawierającego wykaz zakwestionowanych produktów, organ drugiej instancji nie miał wątpliwości co do zaistnienia faktu naruszenia przepisów ustawy o informowaniu o cenach. Stan faktyczny udokumentowany w protokole kontroli i załączonej do niego dokumentacji nie budzi zastrzeżeń organu drugiej instancji. Podlaski WIH słusznie uznał, że niewidocznienie cen czy cen jednostkowych oferowanych do sprzedaży produktów w sklepie spożywczym uniemożliwiło konsumentom dokonanie swobodnego wyboru oraz porównanie w zakresie wartości tych towarów, co bezsprzecznie narusza ich interesy. Jak wynika z akt sprawy, naruszenie polegające na braku uwidocznienia cen dotyczyło 51 rodzajów produktów spośród

170 skontrolowanych, co stanowi 30% ogółu sprawdzonych pod tym względem towarów. Z treści skarżonej decyzji wynika, że Podlaski WIIH przy ustalaniu wysokości kary pieniężnej kierował się wytycznymi wynikającymi z art. 6 ust. 3 ustawy o informowaniu o cenach, dokonując prawidłowej, zdaniem Prezesa UOKiK, oceny stopnia naruszenia obowiązków, dotychczasowej działalności przedsiębiorcy oraz wielkości jego obrotów i przychodu.

Odwołując się od decyzji strona wniosła o „umorzenie kary” i udzielenie pouczenia, uzasadniając, że w wyniku trwającej pandemii posiada trudną sytuację materialną oraz wskazała na związane z tym koszty utrzymania nierentownego sklepu. W uzasadnieniu strona podała, że nie mogła „ustosunkować” się do pisma Podlaskiego WIIH zawiadamiającego o wszczęciu postępowania administracyjnego, którego nie odebrała, ponieważ w czasie jego dostarczania przebywała poza miejscem stałego zamieszkania, tj. w sklepie w Białowieży, gdzie zastępowała pracownicę przebywającą na urlopie macierzyńskim. Ponadto, nadmieniła, iż kontrola sklepu odbywała się w dniu największych dostaw towaru i nie zdążyła z wyeksponowaniem cen. Zdaniem przedsiębiorcy, nałożona przez Podlaski WIIH kara jest zbyt wysoka, a uregulowanie tej sankcji spowoduje jeszcze znaczne pogorszenie jego obecnej i tak już trudnej sytuacji finansowej. Do odwołania skierowanego do Prezesa UOKiK przedsiębiorca załączył informację o wysokości osiągniętych dochodów za 2019 r.

Po ponownym przeanalizowaniu powyższych przesłanek Prezes UOKiK zważył i stwierdził:

- **stopień naruszenia obowiązków:** czynności kontrolne przeprowadzone wobec strony postępowania wykazały, iż przedsiębiorca ..., nie dopełnił obowiązków wynikających z art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach towarów i usług, tj. w miejscu sprzedaży detalicznej - w sklepie ... w Białowieży - nie uwidocznili informacji o cenach (w tym cenach jednostkowych) w odniesieniu do 51 rodzajów produktów. Należy dodać, że 21 asortymentów spośród zakwestionowanych towarów nie posiadało cen i cen jednostkowych, 1 rodzaj produktu spożywczego nie posiadał informacji o cenie, a przy 29 rodzajach towarów nie podano cen jednostkowych. Powyższe stanowi naruszenie art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach. Cena towaru należy do podstawowych, istotnych elementów wpływających bezpośrednio na podjęcie decyzji związanych z zakupem przez konsumentów towarów, zaś cena jednostkowa jest podstawowym kryterium obiektywnej informacji o wartości towaru wyrażonej w jednostkach pieniężnych, szczególnie w kontekście porównania jej z takimi wartościami innych towarów - podobnych pod względem przeznaczenia, ale o odmiennych cechach np. co do marki, producenta, ilości, wzornictwa, poziomu technicznego itp. W świetle powyższego, brak uwidocznienia cen pozbawia konsumentów należytej informacji o oferowanych produktach. Z kolei, brak cen jednostkowych uniemożliwia konsumentom porównanie oferowanych towarów z towarami podobnymi, lecz o innej masie lub objętości, a co za tym idzie utrudnia konsumentom wybór odpowiedniego dla nich towaru. Nie sposób więc uznać, że brak uwidocznienia cen bądź cen jednostkowych nie ma istotnego charakteru. Przechodząc na grunt przedmiotowej sprawy, należy uznać, iż stopień naruszenia obowiązków był znaczny, ponieważ uchybienia dotyczyły 30% skontrolowanych towarów;

- **dotychczasowa działalność podmiotu:** analizując powyższą przesłankę należy mieć na względzie fakt, iż strona naruszyła wcześniej przepisy o informowaniu o cenach. Z akt sprawy wynika jednoznacznie, iż decyzją nr 30 z dnia 25 czerwca 2019 r. Podlaski WIIH wymierzył stronie karę pieniężną w kwocie 300 zł, na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, z tytułu niewidocznienia cen bądź cen jednostkowych w odniesieniu do 69 asortymentów towarów spośród 102 rodzajów towarów objętych kontrolą. Ponadto, zgodnie z ustalonym stanem faktycznym (wpis do CEIDG) strona prowadzi działalność od 1998 r., a zatem przez ten stosunkowo długi okres prowadzenia działalności gospodarczej przedsiębiorca winien był nabyć niezbędną wiedzę o obowiązkach jakie na nim ciążyą. Obowiązek umieszczania cen oraz cen jednostkowych na towarach i ich uwidaczniania w miejscu sprzedaży detalicznej wynika z podstawowych przepisów i powinien być bezwzględnie przestrzegany. Organ zwraca przy tym uwagę, iż okres pomiędzy odebraniem zawiadomienia o zamiarze przeprowadzenia kontroli a jej rozpoczęciem wyniósł 18 dni, co w zupełności wystarczyło na dokonanie przeglądu towarów i usunięcie ewentualnych nieprawidłowości w odniesieniu do produktów dostępnych w sprzedaży;
- **wielkość obrotu i przychodu:** odnosząc się do trzeciej przesłanki określonej w art. 6 ust. 3 ustawy o informowaniu o cenach należy stwierdzić, że strona nie przedłożyła na rzecz organu pierwszej instancji informacji o wysokości dochodów i obrotu osiągniętego za 2019 r. W dniu 21 września 2020 r. złożyła oświadczenie, zgodnie z którym zdefiniowała się jako mikroprzedsiębiorca w oparciu o art. 7 ust. 1 ustawy Prawo przedsiębiorców. Informację o wysokości osiągniętego dochodu przekazała przy piśmie odwoławczym do Prezesa UOKiK.

Mając na względzie powyższe, po ponownym przeanalizowaniu zgromadzonego materiału, organ odwoławczy uznał odwołanie strony za bezzasadne. Zdaniem Prezesa UOKiK, wymierzona przez Podlaski WIIH stronie kara została ustalona w sposób prawidłowy, w oparciu o przesłanki zawarte w art. 6 ust. 3 ustawy o informowaniu o cenach i znajdowała uzasadnienie w zgromadzonym materiale dowodowym. Wykazane bezsprzecznie w toku kontroli zaniedbania strony w zakresie prawidłowego oznakowania cenami towarów dostępnych w sklepie spożywczym nie może odbywać się ze szkodą dla konsumentów.

Prezes UOKiK uważa, że organ pierwszej instancji zasadnie uznał, iż strona dopuściła się naruszenia wymagań prawnych w zakresie informowania konsumentów o cenach towarów oraz ich uwidaczniania w stopniu uzasadniającym wymierzenie kary pieniężnej.

Odwołując się od decyzji wydanej przez organ pierwszej instancji, przedsiębiorca wniósł o umorzenie kary i udzielenie pouczenia, zaznaczając przy tym, iż nałożona na niego kara jest zbyt wysoka. W uzasadnieniu zazaczył, że boryka się z trudną sytuacją finansową w związku z pandemią, a prowadzony przez niego sklep spożywczy w Białowieży jest jego jedynym źródłem utrzymania. Ponadto, podniósł, że nie mógł „ustosunkować” się do pisma Podlaskiego WIIH zawiadamiającego o wszczęciu postępowania administracyjnego, którego nie odebrał, ponieważ przebywał w tym czasie poza miejscem stałego zamieszkania, tj.

w sklepie w Białowieży, gdzie zastępował pracownicę przebywającą na urlopie macierzyńskim. Dodał także, że kontrola sklepu odbywała się w dniu największych dostaw towaru i nie zdążył z wyeksponowaniem cen. Zdaniem przedsiębiorcy uregulowanie nałożonej na niego kary spowoduje jeszcze znaczne pogorszenie jego obecnej i tak już trudnej sytuacji finansowej.

Odpowiadając na powyższe argumenty, Prezes UOKiK w pierwszej kolejności wskazuje, że celem ustawy o informowaniu o cenach jest ochrona interesów konsumentów oraz prawidłowa konkurencja między przedsiębiorstwami. Informacja dotycząca ceny towaru jest bardzo istotna i służy właściwemu poinformowaniu o niej nabywcy, a także stwarza identyczne warunki dla podmiotów prowadzących działalność gospodarczą. Wymagania zawarte w art. 4 tejże ustawy dotyczą wszelkich towarów oferowanych do sprzedaży detalicznej, zaś niedopełnienie obowiązku informacyjnego skutkuje karą administracyjną wymierzaną na podstawie art. 6 tej ustawy. Odpowiedzialność wynikająca z ww. przepisu ma zatem charakter obiektywny i powstaje z chwilą popełnienia naruszenia. Oznacza to, że przesłanką tej odpowiedzialności jest stwierdzenie nieprzestrzegania przez określony podmiot nałożonych prawem obowiązków. Wobec powyższego, organ po stwierdzeniu faktu naruszenia obowiązku o którym mowa w art. 4 ustawy o informowaniu o cenach, musi wydać decyzję administracyjną, na podstawie której nakłada karę pieniężną w przewidzianej w tej ustawie wysokości. Mając na względzie charakter odpowiedzialności administracyjnej, bez znaczenia pozostają okoliczności, np. w tym wypadku działania naprawcze polegające na uzupełnianiu brakujących cen na produktach spożywczych, gdyż karę wymierza się za samo naruszenie prawa. Prezes zaznacza dalej, że argumentacja przedsiębiorcy wskazująca, że „nie zdążył z wyeksponowaniem cen” w dniu największej dostawy towaru czy też miał „pecha” nie może w tym wypadku stanowić okoliczności łagodzącej, ponieważ brak cen w miejscu sprzedaży detalicznej nie może odbywać się ze szkodą dla konsumenta.

Ponadto, w omawianym przypadku kluczowe znaczenie ma, iż odsetek towarów, przy których brak było cen i cen jednostkowych był wysoki w stosunku do liczby towarów poddanych kontroli, albowiem dotyczył 30% skontrolowanych produktów (na 170 objętych kontrolą), co niewątpliwie wskazywało na poważne naruszenie obowiązków wynikających z ustawy o informowaniu o cenach. Co prawda, strona już w trakcie kontroli podjęła się uzupełniania brakujących informacji o cenach oraz cenach jednostkowych i w dniu zakończenia kontroli ustalono, że uchybienia zostały usunięte, jednakże podjęcie takich działań naprawczych nie może mieć wpływu na okoliczność nałożenia kary pieniężnej, zwłaszcza że nie było to pierwsze naruszenie przepisów ustawy o informowaniu o cenach. Podkreślenia wymaga, że organ pierwszej instancji w załączonym materiale dowodowym wskazywał również na naruszenie przez stronę przepisów ustawy o informowaniu o cenach w 2019 r., akcentując iż jest to powtórne naruszenie po stosunkowo niedługim czasie, co skutkowało nałożeniem przez Podlaski WIIH na przedsiębiorcę ... kary pieniężnej w wysokości 300 zł w drodze decyzji nr 30 z dnia 25 czerwca 2019 r., z tytułu niewidocznienia cen/cen jednostkowych przy 69 asortymentach towarów na 102 objętych analizą. Wobec tak

udokumentowanych okoliczności faktycznych, przemawiających na niekorzyść strony, organ drugiej instancji nie mógł uchylić decyzji Podlaskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej, poprzestając jedynie na udzieleniu pouczenia.

Zdaniem Prezesa brak jest również podstaw do uwzględnienia argumentu strony w kwestii braku „ustosunkowania się” do niepodjętej przesyłki (zawiadomienia o wszczęciu postępowania administracyjnego wystosowanego przez Podlaski WIH do strony w dniu 8 października 2020 r.). Organ pierwszej instancji dokonał w sposób prawidłowy czynności skutecznego doręczenia pisma, tj. zgodny z art. 44 § 1 i 4 Kpa (dwukrotnie je awizował w dniach 12 oraz 20 października 2020 r.), chociaż niemożliwe było jego fizyczne dostarczenie. Zatem, nie można było uznać, że niedoręczenie nastąpiło z winy organu. Dodatkowo, należy mieć na względzie fakt, iż przedsiębiorca miał możliwość zgłoszenia uwag do treści protokołu kontroli w dniu jego podpisania (tj. 23 września 2020 r.), także w terminie 7 dni od dnia przedstawienia protokołu do podpisu, a pomimo tego z takiej sposobności nie skorzystał, jak również nie zgłosił wówczas zastrzeżeń.

Przenosząc rozważania na grunt samej kary pieniężnej i jej wysokości, którą odwołujący uznał za „tak wysoką” (w domyśle za zbyt dotkliwą), organ drugiej instancji zaznacza, iż nie została ona wymierzona przez wojewódzkiego inspektora Inspekcji Handlowej w wysokości maksymalnej, czyli 20.000 zł, lecz wynosi zaledwie 5% maksymalnej przewidzianej wartości i mieści się w granicach określonych prawem kryteriów oraz dopuszczalnych jej wysokości, a zatem jest kwotą optymalną wobec zaistniałego naruszenia.

Niezależnie od powyższego, organ drugiej instancji informuje, że kwestia bardzo trudnej sytuacji materialnej strony może zostać uwzględniona dopiero po uprawomocnieniu się niniejszej decyzji, po ewentualnym zastosowaniu ulg w opłacaniu należności publicznoprawnej, jaką jest kara pieniężna. Organ drugiej instancji nie ma podstaw do obniżenia czy odstąpienia od wymierzenia kary pieniężnej z uwagi na trudną sytuację ekonomiczną przedsiębiorcy, jeżeli stan faktyczny wprost uzasadnia nałożenie kary w określonym przez Podlaski WIH wymiarze.

Prezes UOKiK informuje, że w myśl art. 67a § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1325), który zgodnie z odesłaniem wskazanym w art. 8 ustawy o informowaniu o cenach, znajdzie zastosowanie w niniejszym przypadku, wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej, na wniosek strony w przypadkach uzasadnionych ważnym interesem strony lub interesem publicznym, może:

- 1) odroczyć termin płatności kary lub rozłożyć jej zapłatę na raty;
- 2) odroczyć lub rozłożyć na raty zapłatę zaległości wraz z odsetkami za zwłokę lub odsetki określone w decyzji;
- 3) umorzyć w całości lub w części zaległości, odsetki za zwłokę lub opłatę prolongacyjną.

Prezes UOKiK wskazuje również, iż nie znajduje podstaw do zastosowania art. 189f § 1 pkt 1 Kpa, tj. odstąpienia od nałożenia kary (umorzenia) i wystosowania pouczenia. Przepis ten przewiduje dwa warunki, które muszą zostać spełnione łącznie, aby organ mógł odstąpić

od nałożenia na przedsiębiorcę kary pieniężnej. Po pierwsze waga naruszenia musi być znikoma, przez co należy rozumieć, że istotność, znaczenie oraz rozmiar naruszonego obowiązku są niewielkie. Drugim warunkiem uzasadniającym odstąpienie od nałożenia kary pieniężnej jest zaprzestanie naruszania prawa przez stronę. Faktem jest, że w niniejszej sprawie strona przystąpiła jeszcze w trakcie trwania kontroli do usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości. Podkreślić należy jednak, że w trakcie kontroli ustalono, iż w przypadku 30% skontrolowanych produktów nie dopełniono obowiązku wynikającego z art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, tj. nie uwidoczniło ich cen/cen jednostkowych. Zatem, konsumenci nie dysponowali wiedzą odnośnie ceny oferowanych towarów, jak również nie mogli porównać cen podobnych towarów o różnych ilościach nominalnych, a w konsekwencji dokonać najkorzystniejszego dla nich wyboru. Stąd też wagi naruszenia nie można uznać za znikomą. Nie została spełniona również przesłanka z pkt 2 art. 189f § 1 Kpa, ponieważ nie była wydana przez inny uprawniony organ administracji publicznej prawomocna decyzja nakładająca na stronę za to samo zachowanie administracyjną karę pieniężną, jak również strona nie została prawomocnie ukarana za wykroczenie lub wykroczenie skarbowe, czy też prawomocnie skazana za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe, a kara ta spełniałaby cele, dla których miałyby być nałożona administracyjna kara pieniężna.

W dalszej kolejności Prezes UOKiK wskazuje, że podmioty działające na rynku są zobowiązane do znajomości obowiązujących przepisów prawa i jego przestrzegania. Należy mieć na względzie fakt, iż obowiązujące przepisy prawne w zakresie uwidocznienia cen nie przewidują żadnych odstępstw ze względu na rodzaj prowadzonej działalności gospodarczej czy też specyfiki prowadzonej działalności. Strona funkcjonuje na rynku od lipca 1998 r., a zatem winna być obeznana z obowiązującymi przepisami i odpowiednio je stosować. Przepisy te są prawem powszechnie obowiązującym i dotyczą każdego przedsiębiorcy świadczącego usługi lub dokonującego sprzedaży detalicznej towarów.

Należy mieć na uwadze, iż kara pieniężna wymierzana na gruncie przepisów ustawy o informowaniu o cenach powinna odpowiadać także wymogom wskazanym przez prawodawcę unijnego, tzn. być skuteczna, proporcjonalna i odstrasżająca w myśl art. 8 dyrektywy nr 98/6/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 lutego 1998 r. w sprawie ochrony konsumenta przez podawanie cen produktów oferowanych konsumentom (Dz. Urz.

UE L80/27 z 18.3.1998). Skuteczność kary przejawia się możliwości jej nałożenia i wyegzekwowania. Aby kara była odstrasżająca jej wysokość powinna być dotkliwa dla przedsiębiorcy, ale nie eliminować go z rynku. Kara nałożona na podmiot musi także spełniać funkcję prewencyjną oraz dyscyplinująco-represyjną, tj. winna stanowić ostrzeżenie dla przedsiębiorcy, mające na celu niedopuszczenie do powstania nieprawidłowości w przyszłości. Wymierzona kara powinna być proporcjonalna, tj. właściwa do osiągnięcia zakładanego celu jakim jest zapewnienie, aby w obrocie dostępne były tylko towary lub usługi opatrzone odpowiednimi informacjami o cenach.

Podsumowując, z uwagi na nieprzestrzeganie przepisów w zakresie informowania o cenach skutkujące istotnym naruszeniem interesów konsumentów, Prezes UOKiK nie znalazł

argumentów przemawiających za zmianą decyzji organu pierwszej instancji na korzyść strony. Utrzymując w mocy zaskarżoną decyzję Podlaskiego WIIH, Prezes UOKiK miał na uwadze całokształt okoliczności sprawy, zarówno łagodzących, jak i obciążających, w szczególności stopień naruszenia, dotychczasową działalność oraz wielkość osiąganego przychodu. Podsumowując przeprowadzone rozważania, Prezes UOKiK stwierdził, że złożone przez stronę odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie, a zaskarżoną decyzję należy utrzymać w mocy.

Prezes UOKiK, stosownie do art. 5 ust. 2 ustawy o Inspekcji Handlowej, jest organem wyższego stopnia w stosunku do wojewódzkich inspektorów Inspekcji Handlowej. Wobec powyższego, w myśl art. 127 § 2 Kpa w związku z art. 1 ust. 3 ustawy o Inspekcji Handlowej, Prezes UOKiK jest organem właściwym do rozpatrzenia wniesionego odwołania.

Stosownie do art. 7 ust. 1 i 3 ustawy o informowaniu o cenach, karę pieniężną, o której mowa w sentencji decyzji, stanowiącą dochód budżetu państwa, należy uiścić na rachunek bankowy Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Białymstoku w terminie 7 dni od dnia, w którym decyzja o nałożeniu kary stanie się ostateczna.

Zgodnie z art. 138 § 1 pkt 1 Kpa, organ odwoławczy wydaje decyzję, w której utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.

Biorąc powyższe pod uwagę, Prezes UOKiK orzekł, jak w sentencji.

Niniejsza decyzja jest ostateczna w trybie postępowania administracyjnego.

Pouczenie

1. Decyzja jest ostateczna w toku instancji. W terminie 30 dni od jej doręczenia stronie przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Skargę należy wnieść za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Pl. Powstańców Warszawy 1, 00-950 Warszawa.
2. Od skarg wszczynających postępowanie przed sądem administracyjnym wysokości należności pieniężnej objętej zaskarżonym aktem i wynosi:
 - do 10.000 zł - 4 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 100 zł;
 - ponad 10.000 zł do 50.000 zł - 3 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 400 zł;
 - ponad 50.000 zł do 100.000 zł - 2 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 1.500 zł;
 - ponad 100.000 zł - 1 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 2.000 zł i nie więcej niż 100.000 zł.
3. W przypadku wniesienia od niniejszej decyzji skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, strona ma możliwość ubiegania się o zwolnienie od kosztów albo przyznanie prawa pomocy. Prawo pomocy może być przyznane stronie na

wniosek złożony przed wszczęciem postępowania lub w toku postępowania sądowoadministracyjnego. Wniosek ten jest wolny od opłat sądowych. Wniosek o przyznanie prawa pomocy należy złożyć do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie.

4. Do należności pieniężnych w postaci kar pieniężnych nie uiszczonych w terminie stosuje się przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1325).

z up. Prezesa
Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
Anna Janiszewska
Zastępca Dyrektora
Departamentu Inspekcji Handlowej
/podpisano elektronicznie/

